

44. joon. Mansardpüstik Toomitaguses.
Maison-type moderne: haute maison oblongue avec avant-corps à deux pans de comble en mansarde.

Murdviilkatusega ja ristuljeülikuga neljakordne püstjas siruk Tiigi uulil nr. 30.

Värv. Elamute suuruse ja vormi vaatlus ei kata täielikult nende väärtust linnapildis. Viimast täiendavad linnafüsiognoomiliselt tähtsad värviomadused. On selge, et elamu värvi levimise kinnistamist tuleb eraldi majakere ja katuse kohta teha, sest need peamised vormiosised on reeglilt isevärvi. Et üksikuid värve ja värvindeid [1]) on rohkesti ja nende täppis üksteisest eraldamine teeb linnamustri asjata liiga kirjuks ning ülevaatamatuks, siis on kasulik värve rühmitada nende maastikulise väärtuse ja sobivuse kohaselt. Kõige pealt võib kõnelda järgmisist värvest:

a) valevaist — valge, helehall, koorkollane, valevroosa jne.;
b) koldavaist — kollane, koldavpunane, kollakaspruun j. s.;
c) kirevaist — heleroheline, kirkjassinine j. t. ning
d) tumedaist — must, mustjaspruun jne.

1) Värvind on kohasem kui varjund, — viimast tarvitatagu kumendi mõttes.

rühmaiseärasust (vt. 22. ja 48. joon.). Alles hoovikülje ja sarasisemisel ning — pea-asi — maastikulisel vaatlusel selgub nende õige iseloom (vt. lennupildid 13., 19. joon.). Tähtsaimaid tüüpe on nurgik (vt. 48. joon.), kurmik (vt. 22. joon.), kärgik ja servik. Kõik nad on tavalisesti lampjad, tömpjad ning harvemini püstjad ja paistavad peamiselt iseliselt suuruselt silma. Levimisalaks on linnasüda, Toom, Toomitagune ja linnasüdame lähedad alad. Esimeses esinevad nad ruumimoodustavalt, teises hajali, ent domineeruvalt, kolmandal ja neljandal alal segamini teiste vormega, kuid siiski märgatavalt. Toomil on ka kaar- ja risthooneid (vana anatoomikum ja tähetorn). Kõigile neile on iseloomulik kelp- ja viilkatus. Poolkelp ei esine.

45. joon. Mansardpüstik linnasüdames.
Maison-type moderne du centre de la ville: haute maison quadrangulaire avec des avant-corps arqués et à deux pans de comble en mansarde en tuiles. La rue du commerce.

Kivist murdviilkatusega, kaaruljeiga ja mansardrõduga kolmekordne püstjas ruudik Promenaadi uulil nr. 6. Pildil näeme ühtlasi äri-uuli suvel pealelõunasel valgustusel.

Tartu, lk. 236